

Instructies voor het opstellen van de aanwijzingen voor de eerste hulp voor gewasbeschermingsmiddelen in België

Versie en datum	Sectie en pagina	Wijziging
Versie 1 ; maart 2016		
Versie 2 ; februari 2017	Opmerkingen voor de arts, page 16	Toevoeging van fosmet

1	Inleiding	2
2	Instructies voor het opstellen van de eerste-hulpaanwijzingen	4
2.1	Eerste-hulpmaatregelen (zie bijlage 1)	4
2.2	Opmerkingen voor de arts (zie bijlage 2)	5
	Bijlage 1: Eerste-hulpmaatregelen.....	6
	Bijlage 2: Opmerkingen voor de arts.....	16

1 Inleiding

De instructies voor het opstellen van de eerste-hulpaanwijzingen werden opgesteld door het Belgische Antigifcentrum en goedgekeurd door het Erkenningscomité voor de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik. Ze dienen als richtlijn voor het opstellen van de aanwijzingen voor de eerste hulp zoals deze moeten voorkomen op het etiket van de gewasbeschermingsmiddelen. Deze instructies gelden enkel voor de effecten op de menselijke gezondheid en niet voor deze op het leefmilieu.

In deze nieuwe versie werden de instructies voor het opstellen van de eerste-hulpaanwijzingen voor gewasbeschermingsmiddelen vereenvoudigd en aangepast aan de CLP-Verordening (Verordening (EG) Nr. 1272/2008). Zo dienen de symptomen niet langer vermeld te worden en werden de meeste eerste-hulpaanwijzingen zodanig aangepast dat ze overeenkomen met P-zinnen uit de CLP-Verordening. Deze vereenvoudigde instructies laten toe dat de toelatingshouders van gewasbeschermingsmiddelen de eerste-hulpaanwijzingen zelf opstellen en op het etiket plaatsen zonder voorafgaande validatie.

Indien er vragen of onduidelijkheden zijn bij het opstellen van de eerste-hulpaanwijzingen, gelieve contact op te nemen met Dr. Mostin van het Antigifcentrum. Indien de toelatingshouder dit wenst, kan het Antigifcentrum het volledige voorstel nakijken en specifiek advies geven. Bij ontvangst van het evaluatiedocument opgesteld door het Antigifcentrum zal de aanvrager gevraagd worden een bedrag van 102 euro te storten op rekeningnummer 310-1437279-19 (IBAN BE39 301 437 279 19, SWIFT BBRUBEBB100), met vermelding “Eerste hulp/productnaam/dossiernummer”.

Bij elke aanvraag voor een nieuwe toelating, vernieuwing van toelating of grote samenstellingswijziging van een gewasbeschermingsmiddel dient de toelatingshouder een dossier voor het Antigifcentrum samen te stellen. Dit dossier moet op een afzonderlijke cd-rom bij het aanvraagdossier gevoegd worden, en zal aan het Antigifcentrum overgemaakt worden door de dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Het Antigifcentrum heeft deze informatie nodig om advies te kunnen geven aan derden mocht er een ongeval gebeuren met het gewasbeschermingsmiddel.

Het eerste-hulpdossier moet volgende documenten bevatten:

- de volledige samenstelling van het product;
- de veiligheidsinformatiebladen (SDS) van product, werkzame stoffen en hulpstoffen;
- een samenvatting van de eventuele geleverde toxiciteitsstudies;
- de lijst met de eindwaarden voor toxiciteit (LD_{50} , LC_{50} , ..., niveau 2 van het toxicologisch dossier).

Na evaluatie en goedkeuring van de aanvraag tot toelating, vernieuwing of samenstellingswijziging door het Erkenningscomité, ontvangt de toelatingshouder een toelatingsakte met definitieve etikettering. Van zodra de (nieuwe) formulering in de handel gebracht wordt en ten laatste binnen de 6 maanden na ontvangst van de toelatingsakte, dient de toelatingshouder het commerciële etiket (reëel etiket of kopie PDF/Word)

rechtstreeks op te sturen naar het Antigifcentrum. Daarnaast dient een kopie op cd-rom bezorgd te worden aan de dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Adressen:

Antigifcentrum t.a.v. Dr. Mostin p/a Militair hospitaal Koningin Astrid Bruynstraat 1 1120 Neder-Over-Heembeek België Tel (+32) 02 264 96 36	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu DG Dier, Plant en Voeding Dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen Eurostation Blok II, 7 ^{de} verdieping Victor Hortaplein, 40 - bus 10 1060 Brussel België
--	--

2 Instructies voor het opstellen van de eerste-hulpaanwijzingen

De aanwijzingen voor eerste hulp op het etiket van gewasbeschermingsmiddelen dienen uit 3 delen te bestaan:

- i) [Eerste-hulpmaatregelen](#)
- ii) [Opmerkingen voor de arts](#)
- iii) De zin “Voor bijkomende inlichtingen, contacteer het Antigifcentrum 070/245.245”

2.1 Eerste-hulpmaatregelen (zie [bijlage 1](#))

Per type blootstelling (inslikken, inademen, contact met huid en contact met ogen) moeten eerste-hulpmaatregelen worden geformuleerd. Deze eerste-hulpmaatregelen zijn afhankelijk van de indeling van het gewasbeschermingsmiddel: de gevarenaanduidingen (de H-zinnen) en EUH-zinnen. De lijst van H- en EUH-zinnen met bijhorende eerste-hulpmaatregelen is te vinden in [bijlage 1](#). De meeste eerste-hulpmaatregelen komen overeen met P-zinnen uit de CLP-Verordening, maar ook andere vermeldingen zijn mogelijk. Bovendien werden sommige P-zinnen aangepast of aangevuld. De vermelding van de P-code is niet nodig; enkel de zinnen dienen te worden vermeld.

- ❖ Het is belangrijk dat de volgorde van de zinnen binnen een bepaald blootstellingstype behouden blijft. De volgorde van de blootstellingstypes onderling mag wel veranderd worden.
- ❖ Bovenaan de rubriek “Eerste-hulpmaatregelen” dient de zin “Bij het inwinnen van medisch advies, de verpakking of het etiket ter beschikking houden” (P101) vermeld te worden.
- ❖ Indien het product ingedeeld is zonder H- of EUH-zinnen of slechts met één H- of EUH-zin, kunnen de bijhorende eerste-hulpmaatregelen rechtstreeks uit de tabel overgenomen worden. Ook voor het geval het product geen gevarenaanduidingen bevat, zijn er dus eerste-hulpmaatregelen geformuleerd.

Indien het product ingedeeld is met meerdere H- of EUH-zinnen, dient één gecombineerde set eerste-hulpmaatregelen per blootstellingsroute opgesteld te worden. Hanteer hiervoor volgende principes:

- Het is mogelijk dat meerdere maatregelen samen moeten worden vermeld (bv. ‘De mond spoelen’ en ‘GEEN braken opwekken’).
- In sommige gevallen moet echter een keuze gemaakt worden tussen verschillende maatregelen.
 - Indien meerdere maatregelen voor spoelen samen voorkomen, wordt maar één mogelijkheid toegelaten.

Indien de gevarenaanduiding H310, H311 of H312 samen voorkomt met de gevarenaanduiding H314 of H315 of H317, kies de zin P352 (= "Met veel water/... wassen") aangevuld als volgt: "Met veel water wassen gedurende minstens 15 minuten".

Indien de gevarenaanduiding H310, H311 of H312 samen voorkomt met andere H-zinnen dan H314, H315 of H317, kies de zin P352 aangevuld als volgt: "Met veel water en zeep wassen gedurende minstens 15 minuten".

Reden: Wassen met enkel water wordt verkozen indien er een risico op huidirritatie bestaat. Een beschadigde huid bevordert de absorptie van de stof en wassen met water en zeep kan een verdere beschadiging van de huid veroorzaken.

Opmerking: Een voorstel om met iets anders dan water te spoelen dient steeds vooraf met het Antigifcentrum besproken te worden.

- Per blootstellingsroute dient de meest gespecialiseerde en meest dringende hulp te worden geselecteerd:
 - P310 > P311 > P312
"Onmiddellijk het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen" heeft voorrang op "Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen" welke op zijn beurt verkozen wordt boven "Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen".
 - De zin "Onmiddellijk het noodnummer 112 bellen" heeft voorrang op "Onmiddellijk het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen" (beiden P310).

2.2 Opmerkingen voor de arts (zie [bijlage 2](#))

Bijkomende opmerkingen voor de arts dienen te worden vermeld op het etiket van gewasbeschermingsmiddelen die welbepaalde werkzame stoffen of welbepaalde EUH-zinnen bevatten. De lijst met deze voorwaarden en opmerkingen bevindt zich in [bijlage 2](#).

Bijlage 1: Eerste-hulpmaatregelen

Gevarenaanduidingen (H-zin) aanwezig in etikettering	Overeenkomstige eerste-hulprichtlijnen		Instructies
	code P-zin	Eerste-hulprichtlijn	
Altijd, onafhankelijk van aan- of afwezigheid van H-zinnen	P101	Bij het inwinnen van medisch advies, de verpakking of het etiket ter beschikking houden.	Steeds bovenaan de 'Eerste hulp' rubriek vermelden
H300 Dodelijk bij inslikken H301 Giftig bij inslikken	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	
	P310	Onmiddellijk het noodnummer 112 bellen.	
	P304	NA INADEMING:	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/ blootstelling in gesloten ruimtes)
	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	
	P312	Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
P362	Verontreinigde kleding uittrekken.		
P352	Met veel water wassen.		
P332+P313	Bij huidirritatie: een arts raadplegen.		
P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.		
P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:		
	P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.	
	P337+P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
H302 Schadelijk bij inslikken	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	
	P311	Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P304	NA INADEMING:	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/ blootstelling in gesloten ruimtes)
	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	
	P312	Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
P362	Verontreinigde kleding uittrekken.		
P352	Met veel water wassen.		
P332+P313	Bij huidirritatie: een arts raadplegen.		

	P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.	
	P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:	
	P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.	
	P337+P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
H310 Dodelijk bij contact met de huid H311 Giftig bij contact met de huid	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen. Draag, zo mogelijk, beschermende handschoenen bij het toedienen van eerste zorgen. Vermijd rechtstreeks contact met besmette kledij, schoenen en braaksel.	
	P311	Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P304	NA INADEMING:	
	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)
	P312	Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
	P361	Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.	Indien meerdere maatregelen voor spoelen samen voorkomen dan wordt maar één mogelijkheid toegelaten. Indien H310, H311 of H312 samen voorkomt met H314 of H315 of H317, kies de zin P352 aangevuld als volgt: "Met veel water wassen gedurende minstens 15 minuten".
	P352	Met veel water en zeep wassen gedurende minstens 15 minuten. Draag, zo mogelijk, beschermende handschoenen bij het toedienen van eerste zorgen. Vermijd contact met besmette kledij en schoenen.	Indien H310, H311 of H312 samen voorkomt met andere H-zinnen (dan H314 of H315 of H317), kies de zin P352 aangevuld als volgt: "Met veel water en zeep wassen gedurende minstens 15 minuten".
	P310	Onmiddellijk het noodnummer 112 bellen.	
	P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.	
	P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:	
	P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.	
	P337+P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
H312: Schadelijk bij contact met de huid	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	

	P311	Draag, zo mogelijk, beschermende handschoenen bij het toedienen van eerste zorgen. Vermijd rechtstreeks contact met besmette kledij, schoenen en braaksel. Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P304 P340 P312	NA INADEMING: De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen. Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)
	P302 P361 P352 P311 P363	BIJ CONTACT MET DE HUID: Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Met veel water en zeep wassen gedurende minstens 15 minuten. Draag, zo mogelijk, beschermende handschoenen bij het toedienen van eerste zorgen. Vermijd contact met besmette kledij en schoenen. Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen. Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.	Indien meerdere maatregelen voor spoelen samen voorkomen dan wordt maar één mogelijkheid toegelaten. Indien H310, H311 of H312 samen voorkomt met H314 of H315 of H317, kies de zin P352 aangevuld als volgt: "Met veel water wassen gedurende minstens 15 minuten". Indien H310, H311 of H312 samen voorkomt met andere H-zinnen (dan H314 of H315 of H317), kies de zin P352 aangevuld als volgt: "Met veel water en zeep wassen gedurende minstens 15 minuten".
	P305 P351+P338 P337+P313	BIJ CONTACT MET DE OGEN: Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
H330 Dodelijk bij inademing H331 Giftig bij inademing	P301 P330 P311 P304 P340 P310 P302 P362 P352 P332+P313	NA INSLIKKEN: De mond spoelen. Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen. NA INADEMING: De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen. Onmiddellijk het noodnummer 112 bellen. BIJ CONTACT MET DE HUID: Verontreinigde kleding uittrekken. Met veel water wassen gedurende minstens 15 minuten. Bij huidirritatie: een arts raadplegen.	

	P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.	
	P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:	
	P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.	
	P337+P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
H332 Schadelijk bij inademing	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	
	P311	Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P304	NA INADEMING:	
	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	
	P311	Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
	P362	Verontreinigde kleding uittrekken.	
	P352	Met veel water wassen.	
	P332+P313	Bij huidirritatie: een arts raadplegen.	
	P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.	
	P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:	
	P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.	
	P337+P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	
	P331	GEEN braken opwekken. Draag, zo mogelijk, beschermende handschoenen bij het toedienen van eerste zorgen. Vermijd rechtstreeks contact met besmette kledij, schoenen en braaksel.	
	P310	Onmiddellijk het noodnummer 112 bellen.	
	P304	NA INADEMING:	
	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	
	P312	Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
	P335	Losse deeltjes van de huid afvegen.	Voor vaste formuleringen: poeder, granulaten, tablets, ...

	<p>P361 Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Indien de kleding aan de huid kleeft: eerst de kleding en huid met veel water afspoelen en pas daarna uittrekken.</p> <p>P352 Met veel water wassen gedurende minstens 15 minuten. Draag zo mogelijk beschermende handschoenen bij het toedienen van eerste zorgen. Vermijd contact met besmette kleding en schoenen.</p> <p>P310 Onmiddellijk het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p> <p>P363 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.</p>	
	<p>P305 BIJ CONTACT MET DE OGEN:</p> <p>P351+P338 Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Spoel WEG van het niet-aangetaste oog.</p> <p>P310 Onmiddellijk het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	
H315 Veroorzaakt huidirritatie	<p>P301 NA INSLIKKEN:</p> <p>P330 De mond spoelen.</p> <p>P311 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	
	<p>P304 NA INADEMING:</p> <p>P340 De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.</p> <p>P312 Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)
	<p>P302 BIJ CONTACT MET DE HUID:</p> <p>P362 Verontreinigde kleding uittrekken.</p> <p>P352 Met veel water wassen gedurende minstens 15 minuten.</p> <p>P332+P313 Bij huidirritatie: een arts raadplegen.</p> <p>P363 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.</p>	
	<p>P305 BIJ CONTACT MET DE OGEN:</p> <p>P351+P338 Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.</p> <p>P337+P313 Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.</p>	
	<p>P301 NA INSLIKKEN:</p> <p>P330 De mond spoelen.</p> <p>P311 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	
	<p>P304 NA INADEMING:</p>	
		<p>P301 NA INSLIKKEN:</p> <p>P330 De mond spoelen.</p> <p>P311 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>
H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel	<p>P304 NA INADEMING:</p>	

	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)
	P312	Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
	P362	Verontreinigde kleding uittrekken.	
	P352	Met veel water wassen.	
	P332+P313	Bij huidirritatie: een arts raadplegen.	
	P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.	
	P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:	
	P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Spoel WEG van het niet-aangetaste oog.	
	P310	Onmiddellijk het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	
	P311	Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P304	NA INADEMING:	
	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)
	P312	Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
	P362	Verontreinigde kleding uittrekken.	
	P352	Met veel water wassen.	
	P332+P313	Bij huidirritatie: een arts raadplegen.	
P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.		
P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:		
P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Spoel WEG van het niet-aangetaste oog.		
	P337+P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	
	P311	Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	

	<p>P304 NA INADEMING: De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.</p> <p>P340 Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)
	<p>P302 BIJ CONTACT MET DE HUID: Verontreinigde kleding uittrekken.</p> <p>P362 Met veel water wassen gedurende minstens 15 minuten.</p> <p>P352 Bij huidirritatie of uitslag: een arts raadplegen.</p> <p>P333+P313 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.</p>	
	<p>P305 BIJ CONTACT MET DE OGEN: Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.</p> <p>P351+P338 Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.</p>	
H334: Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken	<p>P301 NA INSLIKKEN: De mond spoelen.</p> <p>P330 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	
	<p>P304 NA INADEMING: De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.</p> <p>P340 Bij ademhalings symptomen: Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	
	<p>P302 BIJ CONTACT MET DE HUID: Verontreinigde kleding uittrekken.</p> <p>P362 Met veel water wassen.</p> <p>P352 Bij huidirritatie: een arts raadplegen.</p> <p>P332+P313 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.</p>	
	<p>P305 BIJ CONTACT MET DE OGEN: Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.</p> <p>P351+P338 Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.</p>	
	<p>P301 NA INSLIKKEN: De mond spoelen.</p> <p>P330 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	
	P304 NA INADEMING:	
H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken	<p>P301 NA INSLIKKEN: De mond spoelen.</p> <p>P330 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	

	<p>P340 De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.</p> <p>P312 Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>		
	<p>P302 BIJ CONTACT MET DE HUID:</p> <p>P362 Verontreinigde kleding uittrekken.</p> <p>P352 Met veel water wassen.</p> <p>P332+P313 Bij huidirritatie: een arts raadplegen.</p> <p>P363 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.</p>		
	<p>P305 BIJ CONTACT MET DE OGEN:</p> <p>P351+P338 Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.</p> <p>P337+P313 Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.</p>		
H304 Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terechtkomt	<p>P301 NA INSLIKKEN:</p> <p>P330 De mond spoelen.</p> <p>P331 GEEN braken opwekken.</p> <p>P310 Onmiddellijk het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen</p>		
	<p>P304 NA INADEMING:</p> <p>P340 De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.</p> <p>P312 Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)	
	<p>P302 BIJ CONTACT MET DE HUID:</p> <p>P362 Verontreinigde kleding uittrekken.</p> <p>P352 Met veel water wassen.</p> <p>P332+P313 Bij huidirritatie: een arts raadplegen.</p> <p>P363 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.</p>		
	<p>P305 BIJ CONTACT MET DE OGEN:</p> <p>P351+P338 Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.</p> <p>P337+P313 Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.</p>		
	<p>P301 NA INSLIKKEN:</p> <p>P330 De mond spoelen.</p> <p>P311 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>		
	<p>P304 NA INADEMING:</p> <p>P340 De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.</p>	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)	
H340; H341; H350; H351; H360; H361; H372; H373	<p>P301 NA INSLIKKEN:</p> <p>P330 De mond spoelen.</p> <p>P311 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>		
	<p>P304 NA INADEMING:</p> <p>P340 De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.</p>	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)	

	P312	Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
	P362	Verontreinigde kleding uittrekken.	
	P352	Met veel water wassen.	
	P332+P313	Bij huidirritatie: een arts raadplegen.	
	P272	Verontreinigde werkkleding mag de werkruimte niet verlaten.	Voor producten voor professioneel gebruik.
	P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.	
	P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:	
	P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.	
	P337+P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
geen gevarenaanduiding (H-zin)	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	
	P311	Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P304	NA INADEMING:	
	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)
	P312	Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P302	BIJ CONTACT MET DE HUID:	
P362	Verontreinigde kleding uittrekken.		
P352	Met veel water wassen.		
P332+P313	Bij huidirritatie: een arts raadplegen.		
P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.		
	P305	BIJ CONTACT MET DE OGEN:	
	P351+P338	Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.	
	P337+P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.	
EUH029 Vormt giftig gas in contact met water. EUH031 Vormt giftig gas in contact met zuren. EUH032 Vormt zeer giftig gas in contact met zuren. EUH071 Bijtend voor de luchtwegen.	P301	NA INSLIKKEN:	
	P330	De mond spoelen.	
	P311	Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.	
	P304	NA INADEMING:	
	P340	De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.	
	P310	Onmiddellijk het noodnummer 112 bellen.	

	<p>P302 BIJ CONTACT MET DE HUID: P362 Verontreinigde kleding uittrekken. P352 Met veel water wassen. P332+P313 Bij huidirritatie: een arts raadplegen. P363 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.</p>	
	<p>P305 BIJ CONTACT MET DE OGEN: P351+P338 Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. P337+P313 Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.</p>	
EUH070 Giftig bij oogcontact	<p>P301 NA INSLIKKEN: P330 De mond spoelen. P311 Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	
	<p>P304 NA INADEMING: P340 De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen. P312 Bij onwel voelen het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	In elke situatie waar inhalatie mogelijk is (Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel/blootstelling in gesloten ruimtes)
	<p>P302 BIJ CONTACT MET DE HUID: P362 Verontreinigde kleding uittrekken. P352 Met veel water wassen. P332+P313 Bij huidirritatie: een arts raadplegen. P363 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.</p>	
	<p>P305 BIJ CONTACT MET DE OGEN: P351+P338 Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Spoel WEG van het niet-aangetaste oog. P310 Onmiddellijk het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.</p>	

Bijlage 2: Opmerkingen voor de arts

Voorwaarde	Opmerking voor de arts
<p>Product bevat chloorpyrifos, chloorpyrifos-methyl, dimethoat, ethoprofos, fosthiazaat of fosmet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prehospitaal: onmiddellijk atropine toedienen indien er symptomen van cholinesterase-inhibitie zijn. <p><u>Atropine posologie</u> Volwassene: 2 mg I.V., om de 10 min. tot het opdrogen van bronchiale secreties. Onderhoudsdosis: 0,4 tot 2 mg I.V. (hoge dosissen kunnen nodig zijn).</p> <p>Kind: 0,05 mg/kg I.V. om de 10 min. tot het opdrogen van bronchiale secreties. Onderhoudsdosis: 0,02 mg/kg tot 0,05 mg/kg I.V. (hoge dosissen kunnen nodig zijn).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor verdere specifieke behandeling in het hospitaal, contacteer het Antigifcentrum.
<p>Product bevat pirimicarb, oxamyl of methiocarb</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prehospitaal: onmiddellijk atropine toedienen indien er symptomen van cholinesterase-inhibitie zijn. <p><u>Atropine posologie</u> Volwassene: 2 mg I.V., om de 10 min. tot het opdrogen van bronchiale secreties. Onderhoudsdosis: 0,4 tot 2 mg I.V. (hoge dosissen kunnen nodig zijn).</p> <p>Kind: 0,05 mg/kg I.V. om de 10 min. tot het opdrogen van bronchiale secreties. Onderhoudsdosis: 0,02 mg/kg tot 0,05 mg/kg I.V. (hoge dosissen kunnen nodig zijn).</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verdere behandeling blijft symptomatisch.

<p>Indien een antidotum of een andere specifieke behandeling bestaat (met uitzondering van chloorpyrifos, chloorpyrifos-methyl, dimethoaat, ethoprofos, fosthiazaat, pirimicarb, oxamyl en methiocarb)</p>	<p>Een specifieke behandeling is voorhanden. Raadpleeg de literatuur of contacteer het Antigifcentrum.</p>
<p>Product bevat een pyrethroïde (inclusief bifenthrin)</p>	<p><Naam van de pyrethroïde> behoort tot de pyrethroïden. Deze producten kunnen een half uur na blootstelling zorgen voor specifieke reacties van tintelingen, prikkelingen, branderig gevoel of verminderde huidgevoeligheid. Deze symptomen zijn van voorbijgaande aard en te onderscheiden van een mogelijk irriterend of allergisch effect.</p>
<p>Product bevat chloormequat</p>	<p>Atropine wordt afgeraden omwille van mogelijke verhoging van de toxiciteit van chloormequat. Bij inname is een hospitalisatie vereist.</p>
<p>Product bevat ioxynil</p>	<p>De mens is bijzonder gevoelig voor de toxiciteit van ioxynil: Bij elke inname of aanzienlijke blootstelling is een hospitalisatie vereist.</p>
<p>Product bevat diquat</p>	<p>Het inslikken van diquat is levensgevaarlijk. Zo mogelijk actieve houtskool in water toedienen om de absorptie van diquat te beperken. Bij inname is een hospitalisatie vereist.</p>
<p>Product is een SL formulering op basis van één of meerdere chloorfenoxyverbindingen (2,4-D, 2,4-DB, dicamba, dichloorprop-P, MCPA, MCPB, mecoprop-P) en is niet ingedeeld voor een acute toxiciteit bij inslikken (geen H300, H301, H302).</p>	<p>Let op, bij aanzienlijke inname kunnen ernstige symptomen optreden (coma, shock, metabole acidose, spieraantasting)</p>
<p>Product vormt giftig / zeer giftig gas in contact met water of zuren (indeling met EUH029, EUH031 of EUH032)</p>	<p><naam van gas> wordt gevormd bij contact met water/zuren. De veiligheid van de hulpverleners moet verzekerd worden.</p>